

DEBRECZENI UJSÁG

Előfizetési ára egy hóra 2.40 P. Negyedévre 7 P.
Félévre 14 P. Egész évre 26 P. Egyes szám ára
hétköznap 10, vasárnap 20 fillér.

HÍJDUFOLD

Felolós szerkesztő:
vitéz KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

Szerkesztőség és nyomda József kir. herceg-utca 16
Telefon 23-48. Kiadóhivatal Kossuth-utca 3. szám.
Telefon: 21-41.

A német kibontakozás

(In) Németországban megalakult a Papen-kormány, de ezzel a politikai eseménnyel még korántsem oldódott meg a jobboldali nagypártok harca. A világnézeti kérdést már eldöntöttek az utóbbi hónapok választásai s Hitlerék előrejutása egyszerűen sorra ítéletet mondott a nemzetben lasztó marxizmus felett. Győzött a nemzeti irány, pokolba került a liberalizmus. Németországot többé nem lehet megállítani a nemzeti újjászülés útján.

Az a tény, hogy a birodalmi elnök Papent, a Centrum-párt szélsőjobboldali vezérét bizta meg a kormányalakítással, ismét a Hitler-irányzat győzelmét jelenti, de ugyanakkor a középpárt keresztény tartalmának, a krisztusi vallásértelmezés száz százalékos fenntartását is biztosítja. A keresztény-nemzeti gondolat így fog erőre jutni a legközelebbi választáson s a diadalmas hitlerizmus, mely eddig a pogány miszticizmussal korteskedett, a fascizmus eszmeköréhez hasonlóan — „salva rerum substantia” — a krisztusi morállal megújuló világnézeti gondolat irányát követi. Hitler bámulatraméltó energiákkal yszol tehogelentet rez mely a Centrum-párt jobboldaláról csodás erejű világosságot áraszt, ezen a ponton fog egymásra lenni.

Hogy egyrészt Hitler, másrészt Brünningek a belpolitikai élet egyik-másik harcában milyen kortéziával dolgoztak egymás ellen, az nem tartozik most ide. Mindenesetre ürvendetes, hogy a barnaingesek izzó nacionalizmusa Papenre keresztül összehalkezik a Centrum-párt gondolatával, mely 1871 óta egész Németországban a szabadkőműves-liberális rombolás tagadását, az építő nacionalizmust jelenti. — Windhorst és Lieber annak a krisztusi alapokon nyugvó nemzeti eszmének adtak politikai keretet, amely ellen már akkor folytatott destruktív hadjáratot a zsidó Heine, amikor az még csak a germán népek jámbor óhajtásában lakott. A Centrum-párt helytelen elnevezése sohasem jelentett liberális tónusú aranyközép-utat és amennyire a délnémetek nacionalizmusának szélsőséges irányát képviselte, éppolyan szélsőjobboldali elgondolás az észak- és közép-német országokban hódító hitlerizmus, mely ha nem is fascista kópiára, de fascista hittel és öntudattal tartározta el a nagynémet birodalom nemzeti újjáépítését.

Érdekes, hogy a liberális baloldali sajtóorganumai, amelyek a hitlerizmus elleni gyűlölet hatása alatt pár év óta inkább a Centrum-párt felé kacintgattak, csak hogy a barnaing uralomrajutását megakadályozzák, most a Papen-féle egyesítő célt egyenesen nemzeti veszedelemnek bélyegzik és ugyanolyan dühvel fordulnak a „középpárt” ellen, mint amilyennel fél évszázadon keresztül, 1871-től 1921-ig támadták.

Papen kancellárra és minisztertársaira a közeljövőben gúgászi küzdelmek várnak. Meg kell küzdeniök a

franciák ellenszenvével, harcolniök kell a belső liberalizmus csataordítása ellen, de ugyanakkor a két jobb oldali párt nemes versengése is sok sok gondot fog okozni nekik. Így lesz ez egészen őszig, az általános választás lezajlásáig. A német nép

becsületes lelkiülete és politikai öntudata majd akkor mutatja meg, hogy Brünningtől Hitlerig a nemzeti gondolatnak ez a kétféle kifejezése egymást erősítve és támogatva mint történelmi erő fog bevonulni

az újjászülés munkájába s az egész világot meg fogja győzni, hogy nincsen más építő politika, mint az a krisztusi morállal áthatott nacionalizmus, amelynek követésében nem lehet senki sem eléggé szélsőséges.

Papen birodalmi kancellár kormánya letette az esküt

Az új kormány feladata a nemzeti összefogás megteremtése

Berlin, június 2.

Papen birodalmi kancellár csütörtökön délelőtt folytatva tárgyalásait. A birodalmi elnök a kancellár előterjesztésére Neurath báró londoni nagykövetet külügyminiszterré, Schwerin-Krosigk gróf miniszteri igazgatót pénzügyminiszterré és Gürtner bajor igazságügyi államminisztert birodalmi igazságügyminiszterré nevezte.

Warmbold birodalmi gazdasági minisztert pedig a birodalmi munkaügyi minisztérium ügyeinek ideiglenes vezetésével bizta meg. A kormányalakítás ezzel befejeződött.

Az új miniszterek eskütelte csütörtökön délután félhat órakor volt. Utána, hat órakor, a kormány már első minisztertanácsra ült össze.

Ami a kormánynak a birodalmi gyűléshez való viszonyát illeti, most már bizonyos, hogy a birodalmi

kancellár valószínűleg kedden a kormánynyilatkozat megtétele után felolvassa a birodalmi gyűlés felosztásáról szóló rendeletet is. Ez a fejlemény beavatott körök felfogása szerint a centrum és a bajor néppárt állásfoglalása után elkerülhetetlen.

Az új általános választást június 31-én tartanák meg.

Papen nyilatkozata

Berlin, június 2.

Papen birodalmi kancellár este fogadta a német sajtó képviselőit.

— E percben még nem tehetek programszerű nyilatkozatot — mondotta. — Emberileg végtelenül táj nekem, hogy olyan férfi helyére lépek, akihez különösen közel állottam. Azt művet, amelyet Brünning kancellár több, mint két évvel ezelőtt megkezdett, teljes szívvel kísértem fi-

gyelemmel és nem volt hobb óhajtásom annál, amint az, hogy mű hazánk javára sikerre vezessen. Meg akarom ismételni önök előtt azt, amit a birodalmi elnök urnak mondtam, amikor ezt a hivatalt átvettem. Birodalmi elnök ur! Az én első kéréssem az, fogadja holnap reggel Brünning kancellárt és mondja meg neki, milyen lelki harc között vettem át ezt a hivatalt és ezt csak azért veszem át, mert ön reá és hazafias érzéseimre apellált. Valamennyi nemzeti erő egybefogására törekszünk, bármely táborhoz tartozók is valaki. Az a hatalmas erőfeszítést, amelyet a német néptől a legközelebbi jövőben el kell várni, csak akkor lehet teljesíteni, ha hozzá férközhettünk az összes szellemi, lelki és nemzeti hatékony erőkhöz, amelyek egyáltalában elérhetők. Ez lesz ennek a kormánynak feladata.

Vitéz Purgly Emil földmívelésügyi miniszter hatalmas gazdaságpolitikai programot adott a képviselőházban

Ejfélig tartott az agrárkérdések vitája

Budapest, június 2.

A képviselőház csütörtöki ülésén elfogadták Dukai Takách Géának azt az indítványát, hogy a földmívelésügyi tárca költségvetését 12 órási üléseken tárgyalják. Ezután megkezdtek a földmívelésügyi tárca költségvetésének a vitáját.

Marschall Ferenc előadó ismertette a tárca költségvetését. Beszámolt a terményárak esökkenéséről és az állatárak hatalmas zuhanásáról amelyek a mezőgazdaság romlásánál legfőbb okai. A mezőgazdasági termékek ára három év alatt 27 százalékkal esökcent. A föld terhe pedig az utóbbi években katasztrális holdanként átlag 95 pengöről 126 pengőre emelkedtek. A mezőgazdaságon segíteni akar a kormány, ezér a gazdasági termékek értékesítésére 5.600.000 pengőt vettek fel a költségvetésbe. A mezőgazdaság átszervezésére pedig ötszáz ezer pengőt állították be. Beszédét azzal fejezte be, hogy a dunai államok agrárproblémáit feltétlenül és sürgősen meg kell oldani.

A vita

Kun Béla után, aki a költségvetést nem fogadta el, Csizmadia An-

drás szólalt fel. Szemére velette a független kisgazdapártnak, hogy a választások során mellőzték a kisgazdákat és nem igyekeztek szaporítani a parlamentben a gazdák táborát. Hosszasan esetezte ezután a falu népének nyomorát. Az elhelyezkedési lehetőségek a pénzügyi következtében mindinkább esökcentek. Ha ez így folytatódik, ma holnap a bankoké lesz a magyar föld, pedig neki is az az álláspontja, hogy akié a föld, azé az ország. A peresítéseket be kell szüntetni és a fizetéseket átmenetileg fel kell függeszteni. Rendkívül nagy fontossággal bír a kamatkérdésnek megfelelő megoldása, illetve a kamatok leszállítása.

Végül azt hangoztatta, hogy a földmívelésügyi tárcaát igen mostohán dotálták, holott a tárca-fétéleinek megállapításánál figyelembe kellett volna venni azt, hogy agrárország vagyunk. A költségvetést elfogadta.

Gallas Ágost a buza- és liszt kötelező márkázásáról beszélt.

Kállay Miklós nyomatékosan hangoztatta, hogy sürgős kamatrendükcióra van szükség. Felhívta a pénz-

ügyminisztert, hogy előbb állapodjék meg a külföldi hitelezőkkel a kamatleszállítás ügyében és egyeztesse össze a magyar gazdák kívánásait a nemzetközi pénzügyi lehetőségekkel. A bankok nemcsak saját érdekeiket tekintsék, a tőkének dolgoznia kell. Minden gazdasági tényező a nemzeti munka szolgálatába kell állítani.

Inkey Pál báró és Gyömöréy Sándor beszéde után Éber Antal hosszasan polemizált Kállay Miklós felszólalásával. Kifogásolta, hogy amig testnevelési célokra és az operára hatalmas összegeket fordítunk, a mezőgazdasági szakoktatásra alig jut valami.

Igmándi Aladár a közmunkaváltás és a borfogvasztási adó elengedését követelte. Hosszasan foglalkozott az iparcikkek árának alakulásával és rámutatott arra, hogy a nagyipar bizonyos mértékig esökcentette az árakat, de a vidéken az iparcikkek ára egy fillérrel sem esökcent. A költségvetést elfogadta.

Beck Lajos hangoztatta, hogy a kivételes gazdasági helyzetben a termés értékesítésénél a kormánynak segítő kézzel kell beavatkozni.

A lap ára 10 fillér

Az intézkedések a legsürgösebbek, mert rövidesen aratás lesz. Németország állítólag hajlandó négy millió mázsa búzát preferenciák mellett átvenni, ezt azonban olyan feltételekhez fűzi, hogy az egész tervet a fantázia birodalmába utalja. Németország augusztus 1-ig kívánja a szál-

lítás, márpedig csak aratás után lesznek ilyen nagy készleteink. Ha terméfeleslegeinket nem tudjuk elhelyezni. — Árzuhanás következik be. A közvélemény kíváncsi, hogy a kormány milyen végleges szerződésekben biztosította ennek a veszedelmnek elhárítását.

Addig nem mehet szét a Ház, míg a mezőgazdaság megsegítésére megoldást nem talál

Kenyeres János megdöbbenéssel tartja, hogy milyen kevés pénzügyi eszköz áll rendelkezésre a földművelésügyi minisztériumnak. A termés értékesítésének és folytonosságának biztosítására a minisztériumnak súlyos akadályokat kell elhárítania. Hangoztatta, hogy addig nem mehet szét a Ház, amíg a mezőgazdaság megsegítésére gyökeres megoldást nem talál. (Taps.) Mint agrárius a legnagyobb bizalmatlansággal néz a Tardieu terv megvalósítására. Az agrár államok konferenciáján sem jártak eddig semmi eredménnyel. A költségvetést elfogadta.

Lázár Miklós határozati javaslatot nyújtott be, amelyben azt kéri, hogy küldjenek ki országos bizottságot a mezőgazdaság hiteléletének megvizsgálására.

Rendelettel állapítsák meg a buza árát

Szeder Ferenc után Leszkay István adószélelekről beszélt, kérte,

A földművelésügyi miniszter programja

Még több szónok volt feliratkozva, de vitéz Purgly Emil földművelésügyi miniszter a vita lezárása előtt állott fel szólásra.

Hangoztatta, hogy bár a mezőgazdaság válsága nemzetközi válság, mégis a magunk önerejében bízva és a lehetőségeket pontosan kihasználva, segíthetünk magunkon. A termelést és az értékesítést kell, amennyire lehet, összehozni, ettől várhatjuk a javulást. Nagy feladatok előtt állunk, mert a világgazdaság egyensúlya meg van bolygatva, de bízunk a magyar akarat-erőben, munkabírásban. Meggyőződése, hogy a nemzet keresztül fog jutni a nehéz küzdelmeken.

A kormányzati és törvényhozási intézkedéseknek arra kell irányulniuk, hogy megteremtsék azokat a termelési lehetőségeket és a termelésnek azokat az alapjait, amelyek jövő ekzsztenciánk biztosítékát.

A buzanemesítést elméleti és gyakorlati kísérletekkel tovább kell folytatni és azt állami feladatnak tekinteni. A külföldre csak a legjobb minőséget kell exportálni. Így érhetjük el, hogy a magyar búzát külföldön keverési célokra vásárolják. A nemesített vetőmagvak kiosztását folytatni akarja. Figyelmezteti a gazdákat, hogy a nemesített vetőmagból származó termés nem arra való, hogy azt a malmokba vigyék, hanem, hogy saját maguk és mások számára a jövő évi vetőmagot biztosítsák. Nem lehet minden évben előlrol kezdni a dolgot, 1500 vagon magot szándékozik kiosztani az év őszén.

A buzavetésterületeket csökkenteni kell.

Csonkamagyarországon kb. 280 ezer holdnál nagyobb területen termelünk búzát, mint békében. Kb. ennyivel kell csökkenteni a bevetett területet. A búzának azonban meg kell maradnia fő termelési-ágként, különösen súlyt kell vetni még a tengeri ter-

53. a földművelésügyi tárca hatáskörébe helyezte. A költségvetést elfogadta.

Láng Lénárd tájékoztatást kért a külkereskedelmi szerződések részleteiről. A gabonárák rendeleti uton való megállapítását kérte, majd azt, hogy a kormány törvényjavaslatot nyújtson be olyan értelemben, hogy a hitbizományok és nagybirtokok tíz százalékát örök bérletként munkanélküli mezőgazdasági munkásság rendelkezésére bocsássák. A költségvetést nem fogadja el.

Anponyi György gróf kifogásolta a Nemzeti Bank devizapolitikáját és konkrét esetekkel igazolta, hogy a Nemzeti Bank megnehezíti az értékesítést. Kérte a minisztert, hogy az idén biztosított 5 millió mázsa buza kivételét biztosították-e jövőre is? A költségvetést elfogadja, bár kifogásolja, hogy túl szerényen dotálták a tárcát.

Sauerborn Károly az erdősítés problémájával foglalkozott.

létre és nagyfontossága van a megfelelő mennyiségű takarmánytermelésnek is. A napsütötte magyar gyümölcs a világ legjobb gyümölcse. Biztosítani kell a megfelelő értékesítést. Biztosítani kell azt, hogy a gazdák megfelelő áron jussanak a növényvédelmi szerekhez.

A borkérdéssel foglalkozott ezután és hangsúlyozta, hogy a kormány tervevette a borfogyasztási adó nagymértékben való leszállítását.

Az állattenyésztés kérdésével kapcsolatban hangsúlyozta, hogy a svájci kivétel emelkedett és ez indokolta teszi, hogy keleti és déli szomszédaink tőlünk szereznek be tenyészállatszükségletüket.

Erdősítés és öntözés

Az erdősítést a költségvetés által megszabott lehetőségek szerint tovább akarja folytatni és folytatja a facsemeték szétosztását is. Az importálható famennyiséget a kereskedelmi szerződésekbe úgy kell beleilleszteni, hogy minél nagyobb ellenszolgáltatást kaphassunk ennek az importnak fejében és lehetőleg a fahozozati szükségletnek teljes ellenértékét biztosítsuk exportlehetőségekben. Hangoztatta, hogy az Alföld fásításának és erdősítésének akcióját ki akarta terjeszteni a szikes talajokra is. Ezt azonban csak évtizedekre való programmal lehetne megvalósítani. Az öntözési kísérleteket tovább folytatják és ha a pénzügyi viszonyok megengedik, rátérnek a gyakorlati megoldásra.

A birtokpolitika megalapozása

Ezután a birtokpolitikával foglalkozott és hangoztatta, hogy rendszeres, átgondolt célkitűzésű, előrelátó birtokpolitikát kell folytatni. A földet azok kezébe kell juttatni, akik azt szeretik és megmunkálják. Minden lépés ezen a téren a magyar nemzetnek azt a rétegét fogja szaporítani, amely az országunk tulajdonképpeni támasza.

A telepítés kérdéséhez, mihelyest a viszonyok megengedik, ismét feltétlenül hozzá kell nyulni. A birtokpolitikát pénzügyileg úgy kell megalapozni, hogy az, aki a földet kapja, azon megtalálhassa megélhetését. A vizügyi munkálatoknál akarja azokat foglalkoztatni, akik a nyári szezonban másutt nem találnak munkát és másképpen nem tudják megkeresni téllirevalójukat. A mai nehéz időkben az embereket takarékoságra kell tanítani, nem pedig könnyelműen igazolni. Aki megtalálja keresetét, az nem kívánhatja azt, hogy az állam tartsa el az adó filléreiből.

Reméli, hogy annyi munkát tud adni, hogy nem fog inségmunkára kerülni a sor.

A legfontosabb feladat feleslegeinknek megfelelő áron való elhelyezése. A preferenciák nem tudnak érvényesülni, már csak azért sem, mert egyes államok nem tartják be azokat az eshetőségeket, amelyekre kötelezve vannak. A liszt kivétel sokkal nagyobb mértékben tudja szolgálni a mezőgazdaság érdekeit, mint a buza kivétel. Kilitásunk van arra, hogy több államban tudunk elhelyezni buzafelesleget s reméli, hogy az ebben az irányban most folyó tárgyalások a clearing megállapodásokkal együtt eredménnyel végződnek. Svájc, Ausztria és Olaszország kilátást nyújtanak

arra, hogy feleslegeinket el tudjuk helyezni. Végül hangsúlyozta, hogy vétek volna a gazdatársadalmat önbizalmától megfosztani. Meggyőződése, hogy bármilyen nehéz is a viszonyok, a gazdatársadalom hitével és munkarejével keresztül küzdi magát rajta. (A miniszter beszédét nagy tapsal fogadták.)

Vitéz Bajcsy-Zsilinszky Endre hangoztatta, hogy meg kell állapítani a falusi családok létminimumát. A kormány mezőgazdasági politikája a hibás. A moratórium csak megfagyasztja a gazdasági életet, Nagyszabásu telepítési politikát kíván.

Szabóky Jenő a vizügyi szolgáló kérdésével foglalkozott. Kérte a minisztert, teremtse több munkaalkalmat a kubikusok számára. Farkas Tibor hangoztatta, hogy szükség van a hitelkérdés rendezésére.

Ezután a tanácskozára szánt idő lejárt és Farkas Tibor beszédét befejezte, elnök a vitát bezárta. Általánosságban elfogadták a földművelésügyi tárca költségvetését. A szavazás során a kormánypart „hol az ellenzék?” felkiáltással fordult a tudoldal felé, ahol egyedül Farkas Tibor foglalt helyet. Majd napirendi indítványt tett, mely szerint a Ház holnap tartja legközelebbi ülését. Az ülés feltizenkettőkor ért véget.

Egy dühöngő örült rémületbe ejtette a kaposvári városházát

Négy embar sem birt a hatalmas erejű örüllettel, aki konyhakéssel támadt a hivatalnokokra

Kaposvár, június 2
A kaposvári városházán délelőtt nagy riadalmat okozott egy dühöngő örült, aki a zsufolt folyosókon végigrohantva, ordította. A szerencsétlen embert Zerkovitz Sándornak hívták, a népkonyha szakácsa volt. A népkonyhához novemberben került. Felettesei teljesen meg voltak vele elégedve. Tegnap elhocsátották, mert a népkonyha alkalmazottainak a számát csökkenteni kellett.

Csütörtökön délután azután izgatottan jelent meg a városházán. A gazdasági hivatalban meglátta Nagy Miklóst, a városi aggárpolda gondnokát. Az izgatott ember előrántott egy konyhakést és nagy ordítással csap-

va, a gondnokra támadt. Nagy Miklós két székelt rántott maga és támadója közé és így sikerült megmenekülnie.

A dühöngő, ordító ember a gazdasági hivatalban tartózkodók lazaráltak fogni, a hatalmas erejű örüllet azonban nem birtak. Hamarosan négy rendőr került elő, de ezek sem birtak vele. Zerkovitz Sándor kiszaladt a folyosóra, lerohant a lépcsőn, a kaponban azonban megállott. Gondolkozni látszott egy kicsit, azután megint felrohant az első emeletre a gazdasági hivatalba. Közben megérkeztek a mentők, akikkel a szerencsétlen ember szintén dulakodni kezdett. Végül sikerült kényszerzubbonyba bujtatni a kórház elmeosztályára szállították.

Kereskedelmi nyomtatványokat

szépirodalmi műveket
folyóiratokat,
plakátokat, szórólapokat,

minden igényt kielégítően készít
vállalatunk nyomdaüzeme
és könyvkötészete

József kir. herceg-u. 16.
Telefon: 23-48.

A HAJDUMEGYEI TANKERÜLET TANITÓINAK NAGYGYÜLÉSE

A Gönczy Egyesület negyven éves jubileumi közgyűlésén tiltakozott a tanítóság a fizetéscsökkentési rendelet ellen

Vasady Lajos tanfelügyelő ünneplése

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A Hajdumegyei Tanítók Általános Gönczy Tanítóegyesülete szerdán tartotta negyvenedik közgyűlését. A tankerület tanítósága teljes számban vett részt a jubileumi közgyűlésen, Debrecen város képviselőiben dr. Csűrös Ferenc kultúrtaácsnok vett részt a közgyűlésen, amelyen ott voltak a testvéregyesületek elnökei, képviselői is. A Gönczy-egyesület még életben levő megalapítói közül is többen megjelentek.

A közgyűlést Moesári László elnök nagyhatású beszéddel nyitotta meg. Megemlékezett az egyesület negyven éves múltjáról, valamint Torday Vasady Lajos kir. tanfelügyelőnek a tankerületben eltöltött tízéves áldásos működéséről. A tankerület tanítósága ragaszkodó szeretetéről, mely az egyik bizonyítéka annak, hogy az elmúlt tíz év alatt mily nagy elhivatottsággal vezette Vasady Lajos a tankerület ügyeit. Hangzottatta a tanítóság egységében rejlő cselekvő erő fontosságát. Rámutatott a tanítóság súlyos anyagi sérelmeire. Nem szabad megengedni azt, hogy az iskolafenntartók az államszegélyek csökkentése folytán olyan helyzetbe jussanak, hogy tanítóik fizetését kiszolgáltatni ne tudják. Az iskolafenntartóknak csak joguk van iskolákat állítani, a népoktatás biztosítása azonban az állam kötelessége. Felemelte tiltakozó szavát a fizetéscsökkentési rendelet ellen, amely igazságtalan és antiszociális. Amíg mammutjüvedelmek és álláshalmozások vannak, addig nyuljanak a tanítói fizetésekhez és családi pótlékokhoz.

A magyar tanítóságnak csüggedni nem szabad, hivatásterete át fogja segíteni ezeken a nehéz időkön, amelyen túl az integer Magyarország írt felénk.

Az egyesület története

Ráthonyi Lajos áll. isk. ig. tanító olvasta fel ezután az egyesület negyven éves történetét.

Az egyesület 1892. december 28-án alakult meg. Első elnöke Kovács Lajos, a nagynevű pedagógus, a tanítóképzőintézeti intézeti igazgató volt. Zászlójára a zeleméri pusztai tanítónak, majd báró Eötvös József nagynevű munkatársának, Gönczy Pál államtitkárnak nevét írta. Az egyesület negyven éves működése kitörölhetetlen nyomokat hagyott a vármegye és Debrecen város népoktatásának fejlődésén. Elnökei: Kosza László, Csúrka István, Szabó Sándor, Ormos Lajos, Moesári László, az ország tanítóságának legnagyobbjai közül kerültek ki. Az egyesület tanszermuzéumot, könyvtárat létesített, megvetette a Tanítók-háza alapját. Pedagógiai és népoktatási, tanítójelölti vonatkozású tevékenysége országos viszonylatban is elsőrangú.

Előadás a tanítók feladatairól

Majd Szatmár László fővárosi tanító tartotta meg lebilincselő előadást.

Butorozott

szobát keres? Olvassa el lapunk apróhirdetési rovatát.

sát: A kifejezőképesség fejlesztése a népoktatásban címen. A gyermekekkelan legújabb megállapításai alapján mutatott rá a gyermek kifejezőképességének fejlődésére, amelyet nyomon kell követni a tanítónak is. Ha a mama a gyermek ezernyi kérdésével azzal hártítja el, hogy majd meg tud az iskolában, ezekre a kérdésekre az iskolának kell megadni a teletet. A szép előadások kora lejárt. A gyermek az iskolában is beszélni akar. Ennek a beszédnek kell az útját egyengetni, ehhez kell eszközöket szolgáltatni.

A gyakorlati példák sokaságával felépített előadást nagy érdeklődéssel hallgatta a tanítóság.

Borköles Sándor áll. isk. igazgató a testgyakorlat anyagáról és módszereiről tartott ügyes pedagógiai érzékkel felépített előadást.

Mindkét előadáshoz Törös Károly fűzött értékes hozzászólást.

Majd Ráthonyi Lajos titkár terjesztette elő évi jelentését.

Határozati javaslatok a tanítók helyzetének javítására érdekében

A jelentés kapcsán a közgyűlés elhatározta, hogy tiltakozik a fizetéscsökkentési rendelet életbeléptetése ellen. Kérte, hogy a felekezeti és községi tanítókat és óvónőket javadalmának kiszolgáltatása minden esetben késedelmen nélkül történjen meg. Azok, szükség esetén az állami adókból előlegeztessenek.

A terményjárandóságos tanítók javadalmának értékegységei mindenkor az augusztus-szeptember havi vidéki buzaárak szerint állapításának meg.

A fizetéscsökkentési rendelet helyzetessék hatályon kívül.

A tanítóság ugyanis a többi tisztviselő-kategóriáknál is sokkal rosszabb elbánásban részesül.

Határozati javaslatot fogadott el a közgyűlés arra nézve is, hogy feliratban fordul a közoktatásügyi miniszterhez a debreceni tanítói árvaház épületének internátus céljára való átengedése végett.

A Tanítók Háza-alapból tíz családostanítóknak juttat nevelési segélyt.

Pályadíjak kiosztása

A közgyűlés döntött a múlt évben kitűzött pedagógiai pályatétel pályadíjainak odaítélésében. A beérkezett művek közül két pályamunkát egyenlő értékűnek minősített és az első és második díj összegét összege nek két egyenlő részre osztásával díjazott. A jellegű levél felbontása után megállapította a szerzők nevét. Eszerint a pályadíjat Ráthonyi Lajos köntösgáti állami iskolai igazgató és Törös Károly ref. tanító, (Homokkert) nyerték.

Határozatot hozott a közgyűlés a napi sajtóval való kapcsolat megteremtése végett. A tanítóság csak azt a lapot pártolja, amely jogos kívánságainak tolmácsolását vállalja.

Majd Szabó Károly pénztáros terjesztette elő jelentését. A számadás és költségvetés elfogadása után a gyűlés véget ért.

Gyűlés után az Angol Királynő vendéglőben ebéd volt, amelyen lelkesen ünnepelte a vármegye tanítósága Torday Vasady Lajos kir. tanfelügyelőt a tankerületben eltöltött tízéves jubileuma alkalmából.

áru jegy

az

URANIÁban

már nem lesz

de állandóan

majdnem

féláron

nézheti meg előadásainkat

Ma is az óriási sikert aratót Monte Carló bombázása.

Hely-
árainkat
nyári nívóra
szállítottuk le
30 fillértől 1 pengőig

Két és félmillió pengő gyümölcs-hitelt kaptak a vidéki bankok

Csütörtökön a P. K. igazgatósága ismét fontos intézkedéseket tett a vidéki hitelélet és a mezőgazdaság hitelteljesítésének ellátására. A meginduló gyümölcskampány alátámasztására az igazgatóság déli 12 órakor tartott ülésén 2,5 millió pengőt szavazott meg, amit természetesen a vi-

déki bankok fognak kihelyezni az exportterdekeltségek között.

Az ülésen jelentés hangzott el a zöldhitelakcióról is, egyelőre a gazdaságszolgálatom kevés zöldhitelt vett igénybe. Az eredeti összeg 12 millió pengő volt, ebből azonban egyelőre csak kétmillió pengőt igényeltek.

Üldözés közben szivszélhűdést kapott és meghalt egy tolvaj

Budapest, június 2.
A rákosi rendezőpályaudvaron az elmúlt éjszaka a vasúti alkalmazottak szentoltvajt lepleztek le. Észrevették, amint egy egyszerűen öltözött ember dőszmálgatja a szenteskocsikat. Rákialították, hogy álljon meg. Az ismeretlen erre eliramodott. Többször utána vetették magukat, Vad hajszát következett. A szentoltvaj egymásután dob-

ta el terhét, hogy könnyebben menekülhessen. Amikor már a sarkában voltak, hirtelen megállt, mintha meg akarná adni magát. A következő pillanathban egyet fordult és összeesett. Mire üldözői odaugrottak hozzá, már halott volt. Késégtelennek tartják, hogy a tettenért ember nagy izgalomban szélhűdést kapott és ez ölt meg.

A hősihalált halt Endresz György özvegyének halva született meg gyermeke

Budapest, június 2.
Endresz Györgyné, a hősihalált halt pilóta özvegye tegnap éjjel rosszul érezte magát s ezért beszélt a Park szanatóriumba. Int most a szanatóriumból közlik a váratlan sorscsapás és a rendkívüli iz-

galnak nemcsak az anya szervezete-t viselték meg a súlyosan, de a születendő gyermek fejlődését is oly kedvezőtlenül befolyásolták, hogy az pár nappal ezelőtt elhalt s így a megindult koraszülésnél csak a halott magzat jött a világra.

Az oláh kormány bukását okozta, hogy hamis jelentést tettek a királynak

Bukarest, június 2.
Az Adverul szerint a kormány bukásához nagyban hozzájárult Argetoianu hamis jelentése, amelyet a királynak tett a katonatisztek és a legénység fizetése ügyében.

A király ugyanis kérdést intézett Argetoianuhoz ebben az ügyben, mire ez kijelentette, hogy a zsoldokat mindenütt kifizették. A király Brajlóban megkérdezte a parancsnokokat, akik kijelentették, hogy fizetésüket még mindig nem kapták meg. Így nem lehet csodálkozni azon, fejezi be a lap, ha a király bizalma megingott a kormányban.

Páris, június 2.
A Journal de Debats élesen támadja azt a módszert, ahogyan Romániában a pénzügyeket vezetik, valamint Románia „pénzügyi erkölcsét”. — Hosszasan tárgyalja a román kormányok közö hibáit, amelyek most haz-

ták meg keserű gyümölcseiket, a 10 milliárdos deficitet és a kormány fizetésképtelenségét. A lap ellenzi, hogy Franciaország újabb kölcsönt adjon Romániának.

Tovább folyik a vizsgálat Lüttke Kálmán ellen

Budapest, június 2.
A vizsgálóbíró csütörtökön ismét kihallgatta a Ruttkay Gábor koronásországi rejtélyes halála miatt gyanúba vett Lüttke Kálmánt. A kihallgatáson, amely hosszabb ideig tartott, Lüttkének ártatlanságát hangsúlyozta. A kihallgatás befejezése után a vizsgálóbíró kihirdette Lüttkének elítelt, hogy szándékos emberölés bűntette címen tovább folytatja a vizsgálatot de eltekint az ügyész letartóztatást kért indítványától és így Lüttkének szabadon várhatja be az ügy további fejleményeit.

Vasárnap lesz a Zita Hadiárvaház cserkészünnepélye

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A debreceni róm. kath. Zita Hadiárvaház 962. számú Szent Vince cserkészcsapata június 5-én, vasárnap délután fél 5 órai kezdettel Magoss Györgytér 7. szám alatt fogadalmötéttel egybekötött kerti ünnepélyt rendez.

Az ünnepély műsora: 1. Cserkész induló. Előadja a csapat énekkara. 2. Gayné Édi: Köszöntő. Szavaija: vitéz Nyári Gyula apród. 3. Ünnepeles fogadalmötétel. A fogadalmötéttel kíséri dr. vitéz Bessenyei Lajos, a IX. cserkészkerület elnöke. 5. Beszámoló az 1933-i Gödöllői Jamboreeről. 6. Udvari fényképész. 7. Bemutató cserkészjátékok. 8. Gayné Édi: „Nem igaz abból egy szó sem”. Vigiáték. 9. Nemzeti Hírszkeggy. Előadja a csapat énekkara. Műsor után buffet. Este 8 órakor ünnepélyes táborni.

A községi óvodák évszázó ünnepélye

A községi iskolaszék most állapította meg a debreceni óvodák vizsga rendjét, amely a következő:

Június 26-án, vasárnap délelőtt 9 órakor: Nyulási óvoda. Elnökök: Varga József igazgató és dr. Magoss Györgyné. Június 26-án, vasárnap délelőtt 9 órakor: Szoboszlói-úti óvoda. Elnökök: Juhász József igazgató és öz. Sass Béláné. Június 26-án, vasárnap délután 6 órakor: Nyilastelepi óvoda. Elnökök: Váry Szalay Gábor igazgató és Nagy Ida. Június 27-én, hétfőn délelőtt 9 órakor: Téglaskerti óvoda. Elnökök: Borkócs Sándor igazgató és Nagy Ida. Június 27-én, hétfőn délután 4 órakor: Pozsonyi-úti óvoda. Elnökök: Ráthonyi Lajos igazgató és Konez Ákosné. Június 27-én, hétfőn délután 4 órakor: Timár-utcai óvoda. Elnökök: Bodnár Géza és Rickl Antalné. Június 28-án, kedden délelőtt 10 órakor: Nagyváradi uccai óvoda. Elnökök: Sztankay F. Béla és Csanak Józsefné. Június 28-án, kedden délelőtt 10 órakor: Homokkerti menház. Elnökök: dr. Harsányi Gusztáv és dr. Vásáry Istvánné. Június 28-án, kedden délután 4 órakor: Ebtövs-utcai óvoda. Elnökök: dr. Medveczky Károly és öz. Sass Béláné. Június 29-én, szerdán délelőtt 10 órakor: József kir. herceg-utcai óvoda. Elnökök: Dr. Balkányi Ede és dr. Magoss Györgyné. Június 29-én, szerdán délelőtt 10 órakor: Csapókerti menház. Elnökök: Varga Géza igazgató és Mozgyoróssy Győző. Június 29-én, szerdán délután 4 órakor: Mester-utcai óvoda. Elnökök: Mester Lajos és Rickl Antalné. Június 30-án, csütörtök délután 4 órakor: Kincseshegyi óvoda. Elnökök: Varga Géza igazgató és Fráter Erzsébet. Június 30-án, csütörtökön délután 4 órakor: Téglavetői óvoda. Elnökök: Ráthonyi Lajos igazgató és Nagy Ida.

Ma délután lesz a lutheránus elemi iskola ünnepélye

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A debreceni evangélikus elemi iskola ma, június 3-án, pénteken délután 6 órai kezdettel az Apolló-mozgóképzőházban gyermek színelőadást rendez, amely iránt városszeretű óriási az érdeklődés. A tartalmas műsor bevezetésképpen báró Apor Antal mond üdvözlő prólogust. — Színrekerül egy háromfelvonásos irrendeta szindarab. Kosáryné Réz Lola „Szarkaláb” című háromfelvonásos vigiátéka és Kozák Jolán „Cicalakodalm” című kétfelvonásos vigiátéka. Kurucnótákat játszik gondonkán Szűcs Miklós. Az egyes darabokban az elemi iskola növendékei szerepelnek. Jegyeket Jánossy és Menze O. fizetésben (Ferenc József út 28. sz.) lehet karni.

Letartóztatta a debreceni vizsgálóbíró a Lehel-utcai gyilkost

A gyilkos beismerte bűnét s azzal védekezett, hogy csak meg akarta ijeszteni szerelmesét

Részletesen beszámolt a Debreceni Ujság—Hajdúföld annak idején arról a borzalmas szerelmi gyilkosságról, amely május huszonötödikén, Urnapia reggelén történt Debrecenben. Ezen a napon reggel fél kilenc órakor egy Balog László nevű földesi napszámos négy késszurással megölte a kedvesét, Sági Margit 18 éves cselédleányt a Lehel ucca 35. számú ház pincekonyhájában. Balog Lászlót a gyilkosság elkövetése után csakhamar letartóztatták. Balog a csendőrség és rendőrség előtt is beismerő vallomást tett. Elmondotta, hogy örítően szerelmes volt a leányba, aki azonban nem akart hozzájárulni egy hamis orvosi bizonyítvány miatt. A leány ugyanis azt hitte, hogy a fiu epilepsziás. A vézetes nap reggelén Balog még egyszer felkereste a leányt, aki kijelentette, hogy semmiképpen sem megy

hozzá feleségül. Erre ő annyira elvesztette az esztét, hogy előrántotta a kést és azzal négyszer beleszurt a leányba, aki pillanatok alatt meghalt.

Balog Lászlót dr. Csáky János debreceni vizsgálóbíró tegnap hallgatta ki. Balog ez alkalommal is beismerte a gyilkosságot. Azzal védekezett, hogy nem akarta a leányt megölni, csak az volt a szándéka, hogy megijeszti. Sirva tett vallomást a szerencsétlen ember, aki előtt dr. Csáky János vizsgálóbíró kihirdette a kihallgatás után az előzetes letartóztatást elrendelő végzet. Balog László ellen szándékos emberölés büntete címén indult meg a büntvádi eljárás. Ügyében valószínűleg csak az ősz folyamán tartják meg a főtárgyalást a debreceni törvényszéken.

Partra szállott az elégett „Goerges Pphilippar” gőzös háromszáztizennyolc hajótöröttje

Páris, június 2.

Marseillesből jelentik: A „General Voyron” nevű gőzessel ma délelőtt a „George Phillippar” 318 hajótöröttje érkezett Marseilles kikötőjébe, közöttük a hajó parancsnoka, valamint a hajó tisztjei és a legénység 150 tagja.

Elsőnek a hajó kapitánya szállt partra, aki az újságírók kérdésözönére válaszolva, a következőket mondotta:

— A hajó szerencsétlenség okáról semmi biztosat sem lehet tudni. A tüzvész sokkal gyorsabban terjedt

tova, semmint aztrendes körülmények között várni lehetett volna. Igaz az, hogy a tűz kitörése előtt egy órával a hajófenék kamarájához vezető jelzőkészülék megszólalt. A jelzőkészülék azonban nem tüzvész, hanem lopás esetére szól. A tüzvész olyan gyorsan terjedt tova, hogy a hajó iratait sem sikerült megmenteni. A hajó legénysége a mentési munkálatok során csodálatos hősiességgel viselkedett. A hajót utolsó napig hagytam el és állítom, hogy azon egy élőlény sem maradt.

Az új köztemetőben eltemették az első halottat.

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Debrecen város új köztemetőjében csütörtökön délelőtt megtörtént az első temetés. A polgármester tudvalevőleg megengedte, hogy más temetőkből exhumált halottakat a ravatalozó épület megnyitása előtt is

lehet temetni a köztemetőbe. Az első exhumálás csütörtökön délelőtt történt meg. A Szent Anna-utcai temetőben nyugvó Klein Mihály pénzügyi tisztviselő holttestét exhumálták, az elhunyt feleségének, családjának jelenlétében. Az

MEGNYILT

A LEGOLCSÓBB STRANDFÜRDŐ

Strandfürdőjegy a villamoson váltva, oda- és visszautazással együtt . . . **50f.**

Strandfürdőjegy a pénztárnál váltva **40f.**

Gyermekjegy a pénztárnál váltva **30f.**

Idény-, havi és kedvezményes családi bérletek olcsón válthatók a fürdő pénztáránál.

MARGIT-STRANDFÜRDŐ

exhumálásnál megjelent dr. Láng Sándor tisztifőorvos, egészségügyi főtanácsos, dr. Vass Károly tanácsnok és Orosz István aljegyző.

Az exhumáció után a halottat átvitték a köztemetőbe, ahol Popuh Viktor evangélikus lelkész tartott gyászszertartást, amely után a köztemető első halottjának koporsóját elföldelték.

Csütörtökön egvéként a Hatvan-utcai temetőben még két másik exhumálás is történt. A halottakat szintén a köztemetőben helyezték örök nyugalomra.

A debreceni bélyegkiállítás

A Bélyeggyűjtők Egyesülete június 5-én nyitja meg harmadik bélyegkiállítását a Déri-muzeum kiállítási termében. A kiállítás nyolc versenycsoportra tagozódik: 1. Általános gyűjtemények, esetleg csak részbenmutatások. 2. Egy világrész bélyegei. Egy ország bélyegei. 4. Speciális gyűjtemények (egyes országok, légiposta, hadi- és emlékbélyegek). 5. Okmány-, városi és alkalmi bélyeg. 6. Egészek. (Ganzsachen, képes levelezőlapok.) 7. Ifjúsági gyűjtemények, anyagra való tekintet nélkül. 8. Versenyen kívül álló bemutatások.

A kiállítás ünnepélyes megnyitása június 5-én délelőtt fél 9 órakor lesz s ettől kezdve megtekinthető reggel 9 órától este 7 óráig. A kiállításon, amelynek megtekintése díjtalan, bemutatásra kerül egy háromkötetes, több, mint 2500 eredeti harctéri felvételt tartalmazó fényképgyűjtemény, mely a volt m. kir. 3. honvédelmi gyalogezred életét mutatja be Debrecenről Debrecenig.

Garibaldi halálának ötvenedik évfordulója

Róma, június 2.

Ma egész Olaszország ünnepelte Garibaldi József halálának 50. évfordulóját. Génuából külön vonatok vitték Rómába Garibaldi hitvesének földi maradványait. A külön vonatot a római pályaudvaron Mussolini, a kormány tagjai, az állami hatóságok vezetői, a Garibaldi egyesületek vezetői és a fascista szervezetek képviselői fogadták. A menetek a Janiculus hegyre ment, ahol Garibaldi hitvesének földi maradványait örök nyugalomra helyezik. Szombaton ünnepélyesen leleplezik Garibaldinak és hitvesének szobrát a Janiculus hegyen.

A. B. C.
utasok részére.

A: Ha Budapestre jön szálljon meg a dunaparti elsőrangú

BRISTOL SZALLOBAN

B: mert olcsó áron nyújt mindent: szép szobát, kitűnő ellátást és szórakozást, hisz ugy a délutáni teánál, mint az esti vacsoránál tánc van.

C: Mindezt (szobát teljes kitűnő ellátással) — a szoba fekvésétől függően — már napi 12 pengőért kaphatja.

BRISTOL SZALLO
Budapest—Dunakorzó.

Rádióaktív a debreceni mélyfurás vize

Előrehaladt stádiumban van az építkezés

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A mélyfurással kapcsolatos építkezések az egész vonalon igen nagy erővel folynak és az uszodai építkezés már olyan stádiumba jutott, hogy hamarosan gondolni lehet a régi strand és utána nem sokkal az új uszoda megnyitására.
A város tudvalóleg magánkabínokat is létesít az új strandon és 23 kabint már be is fizették a Takarékos és Hitelintézethez, ahol az előjegyzések állandóan folynak. Egyelőre nagyobb mennyiségű befizetés azért nincs, mert a közönség látni szeretné, hogy milyenek lesznek ezek a magánkabínok.
A publikum körében a jegyek árával kapcsolatban felmerült az aggodalom, hogy aki nem vált külön kabinjegyet, az kénytelen lesz valami közös vetkező helyiséget használni. Ennek épp az ellenkezője igaz. A város ugyanis 2400 ruhaszékényt épít és pedig olyan formán, hogy minden husz szekrényhez egy vetkező és öltöző kabint tartozik. Ezekben a kabínokban mindenki egyedül vetkezik le és öltözik fel s azután ruháját elzárja a ruhaszékénybe. Várakozással nem

fog idő telni, mert a beosztás igen kényelmes. A kabinjegy ára kizárólag a régi uszoda kabinjaira vonatkozik és pedig olyan értelemben, hogy a régi uszodában egy kabint teljes napi és kizárólagos használata ellenében kell csak kabinjegyet váltani.
A jegy ára, mint már megírtuk, igen olcsó. Az uszoda jegy 80 fillér, a 12 szelvényes jegyfűzet már csak 8 pengő, a havi bérlet 14 pengő. Az utóbbi harminc napra szól és pedig úgy, hogy nem szükséges a hónap elején váltani a jegyet. Ha valaki például 11-én váltja ki havi bérletét, azt a következő hónap 11-ig használhatja. A villamoson váltott kombinált uszodajegyek ára bármely villamos megállótól az uszodáig és vissza szóló utazásra 1 pengő. A belépőjegy ellenében a jegy tulajdonosa ruhaszékényt is kap, amelyért nem kell külön fizetni. Borravaló nincsen, de a személynézetnek 10 fillér kiszolgálási díj jár.

Itt említjük meg egyébként, hogy a Földtani Intézet megállapította a debreceni víz rádióaktivitását, amely nem nagy ugyan, de mindenesetre lényegesen emeli a víz gyógyító erejét

Borzalmas kinjában harakirit követett el egy öreg bárándi földműves

Gyógyíthatatlan betegsége miatt vált meg az élettől

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Borzalmas öngyilkosság történt június elsején reggel Báránd községben. Kovács József hetvenkilenc éves földműves már évek óta a leg súlyosabb betegségben szenvedett. Bálrákja volt, amely éveken keresztül kínozta a szerencsétlen embert. Leírhatatlan fájdalmak voltak és már régebben kijelentette a hozzátartozói előtt, hogy nem bírja a kínokat és meg fog válni az élettől. Orvosok is kezelték az idős embert, azonban nem lehetett ráta segíteni. A legutóbbi napokban azután olyan heves

fájdalmak vettek erőt Kovács Józsefen, hogy az öreg ember szinte öngyilkos rohamokat kapott. Elsején, a kora reggeli órákban, ismét egy heves rohamot követően Kovács elő kúpta a zsebkését és azt kinyitva kétszer a hasába döfte. Mire a hozzá tartozói észrevették a borzalmas öngyilkosságot, akkorra már Kovács József elvérzett. Értésítették a csend őrséget az öngyilkosságról, amely viszont a debreceni királyi ügyészséghez tett jelentést, amely a temetési engedélyt megadta.

A debreceni rendőrség elfogta Grósz Sándort, a két évvel ezelőtt eltűnt csaló ügynököt

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A debreceni rendőrség tegnap elfogta Grósz Sándor ügynököt, aki 1930-ban sok csalást követett el Debrecenben, de a bünvádi eljárás elől sikerült megszöknie. Pár nappal ezelőtt visszalépett Debrecenbe abban a reményben, hogy két év előtti büncselekményeit már elfelejtették. — Grósz azonban raitavesztett. Az egyik károsult felismerte az utcán

s rögtön átadta a legközelebbi rendőrszemnek, aki a szélhámos ügynököt bekísérte a rendőrségre.
A rendőrségi kihallgatás és személynézet megállapítás során kiderült, hogy Grósz Sándort hasonló büncselekmények miatt a budapesti és a szegedi királyi ügyészségek is körözik. A csaló ügynököt rövidesen átkísérik a debreceni ügyészség fogházába.

Ha bármilyen
nyomatványra
van szüksége, keresse fel lapvállalatunk nyomdaüzemét
József kir. herceg u. 16 szám alatt,
vagy telefonáljon
23—48 számra.

Világbank alapítását tervezik a valuták és áruk stabilizálására

London, június 2.

Az angol sajtó örömmel, de mérsékelt bizakodással üdvözlöi a tervezett nemzetközi árstabilizációs konferencia eszméjét, nem titkolva a nehézségeket, melyek a konferencia idejének, helyének és programjának megállapítása körül fenyegetnek. A konferencia ötlete még Genfben merült fel, midőn Stimson MacDonalddal tanácskozott. Hoover állítólag szívesebben látná Londont a konferencia színhelyéül csak azért is, mert Lausanne az amerikai közvélemény előtt elválaszthatatlanul összeforrt a jóvátételek és háborus adósságok problémájával. Ha tényleg Londonban tartanák a konferenciát, akkor az általános konferenciatorlás miatt csak késő őszi, valószínűleg november vége felé kerülhetne rá a sor.

A Financial News kifejezi azt az aggodalmát, hogy a konferencia-infláció háttérbeszorítja az alapvető problémákat: a jóvátételeket és háborus adósságokat, amelyeknek ki-

küszöbölése nélkül nem lehet számítani a gazdasági helyzet javulására. Ennek következtében lehetségesnek tartja a Daily Telegraph, hogy Lausanne-ban a hitelezők újabb, teljesebb moratóriumot adnak majd Németországnak abban a reményben, hogy a szélesebbkörű konferencia megkönnyíti a jóvátételek elintézését is.

Az Exchange Telegraph szerint jólétesült angol és amerikai körök azt hiszik, hogy a gazdasági világkonferencia a következő tárgyakra is kiterjed:

1. A nagyobb hatalmak jegybankjai közötti koordináció létrehozása.
2. Hatalmas világbank alapítása.
3. Esetleg nemzetközi árucsereszkojeinek (nemzetközi valuta) bevezetése.

Azt hiszik, hogy az áruk stabilizálásának legjobb módszere a valuták kontrollja, az aranykészletek megdézsmálása végett az aranyelosztásnak tervezett koordinálása lesz.

A Tisza István Tudományegyetem évváró közgyűlése

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A Tisza István Tudományegyetem ma, június 3-án, pénteken tartja évváró közgyűlését. Az istentisztelet sorrendje: délelőtt 10 órakor a református templomban: 1. Kezdőének. 2. Közének. 3. Beethoven: Himnusz. Énekli a kollégiumi kántus. 4. A szószéki szolgálatot Csikszék Sándor egyetemi ny. r. tanár, a református hittudományi kar tagja végzi. 5. Közének: Himnusz.

Az egyetemi közgyűlés rendje délelőtt 11 órakor a református Kollégium dísztermében: 1. Nemzeti Hisszekegy. Énekli a kollégiumi kántus. 2. Rectori megnyitó. Dr. Neuber Ede. 3. Dr. Bodnár János, az orvostudományi kar e. i. dékánjának értekezése. 4. A beérkezett pályamunkák méltatása és az emléklapok beosztása. 5. Himnusz. Énekli a kollégiumi kántus.

Megszökött a debreceni idegklinikáról és megmérgezte magát egy idegbeteg nő

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A Tisza István Tudományegyetem idegklinikáján már évek óta ápolták Neufeld Bertalanné Apáti Jolán budapesti asszonyt, aki súlyos ideggyógyban szenvedett. Szerdán este az ápoló személyzet jelentette az ügyeletes tanársegédnek, hogy Neufeldné nyomtalanul eltűnt a klinika területéről. Sokáig keresték a beteg asszonyt, akit azonban nem sikerült megtalálni.

Csütörtökön reggel jelentették a rendőrségen, hogy a klinika telep mögötti Hungária-úton asszonyi holttestre bukkantak. A közeli idegklinikáról előjött ápolók a holttestben felismerték Neufeld Bertalannét. A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a nagybeteg nő valahonnan paravazot és morfiument kerített s azzal szükése után megmérgezte magát. Az orvosok véleménye szerint az öngyilkosságot valószínűleg idegrohamában követte el.

Kétszázötven hamis ötpengős érkezett eddig a debreceni ügyészséghez

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Az utóbbi hónapok folyamán egymásután érkeztek az állami pénzverdétől a debreceni királyi ügyészséghez szakvélemények különböző pénzhamisítványokról. Csütörtökön reggel érkezett meg a kétszázötvenedik ötpengős hamisítvány. Ugyanis az állami pénzverde leküldött a debreceni ügyészségre egy tökéletesen sikerült hamisítványt, amely minden tekintetben alkalmas a megévesztésre. Ez a hamisítvány önből, cinkből és rézből áll s még akkor is nehéz megkülönböztetni a valóditól, ha egymás mellé tesszük. A pénzverde jelentése szerint a hamisítvány készítője letartóztatásban van Budapesten llyenformán a letartó-

tatott hamisító ellen ez egy újabb bizonyíték és vádpont lesz a bünpertben.

Kitűnően sikerült a Szent Erzsébet Egyesület záró klubdelutánja

Szent Erzsébet Egyesület csütörtökön este az Angol Királynő éttermében nagy érdeklődés mellett tartotta meg szezonzáró klubdelutánját, amelyen nagy számban jelentek meg a város hölgyközönségének előkelőségei. A kitűnően rendezett és minden tekintetben sikerült klubdelutánon megjelent hölgyek névsorát, nemkülönben az összejevetel lefolyását a „Debreceni Ujság—Hajdúföld” szombati számában fogjuk ismertetni.

Hirek

1932. június 3. Péntek.

Prot.: Klotild. Kath.: Jézus szíve.

Ma a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szelgálatot:

„Aranygyal” Bánó Andor Piac u. 50. „Nap” Tolvay Imre Piac-u. 1. „II. Rákóczy” Arany S. A. Ötökösai Széchenyi-u. végén. „Bocskay” Laszányi József Cegléd-u. 22. „Tisza” Jónap Aladár Magoss György-tér 9.

IDŐJÁRÁS.

A debreceni egyetem Földrajzi Intézete jelenti június 2-án:

Az időjárás javulása ma is tovább haladt. Az az időjárási zavarterület, mely napokon keresztül a Kárpátoktól északra helyezkedett el és időjárásunkat nyugtalanította, erősen gyengülőben van, úgy, hogy ma már csak élénk szélünk, de csapadékunk nem volt. A hőmérséklet tovább emelkedett, legmagasabb értéke ma 24.0 fok volt. Csaknem két fokkal ismét több a megelőző napénál.

A Mediterrán nyugati felében újabb zavarterületek vonulnak fel, ezek hatását néhány nap múlva már mi is érezni fogjuk, egyelőre még jobban fokozódó felmelegedés formájában.

A légnyomás a déli zavarterület hatása alatt ma már gyenge esésnek indult, a tenger színére redukált értéke reggel 760,7, este 759,1 mm, volt.

Kissé még felhős, de száraz és nappal erősen felmelegedő idő várható. A legmagasabb érték 26—27 fok.

— **Dr. Révész Imre lett a jövő évi hittudományi dékán.** Tegnap tartotta a Tisza István Tudományegyetem hittudománykara dékánválasztó kari ülését, amelyen dr. Révész Imre egyetemi ny. r. tanárt, az egyháztörténeti tanszék kiváló professzorát választották meg egyhangulag az 1932—33. évi dékánnak.

— **Trikáli József a Pázmány-egyetem jövő évi rektora.** A Pázmány Péter Tudományegyetem négy fakultása szerdán tartott kari ülésében választotta meg a jövő tanév dékánját, ugyanakkor minden fakultás négy rektorválasztót (elektort) küldött ki, akik a jövő héten választják meg az egyetem új Rector Magnificusát. Az egyetem tradíciói szerint a jövő tanévre a hittudományi kar professzorai közül fogják a rektort megválasztani. Az egyetemi almanach adatai szerint ezután Trikáli József dr. professor van soron. A kari ülések választása alapján dékánok lettek: Schütz Antal dr. a hittudományi karon, Szladits Károly dr. a jog- és államtudományi fakultáson, Szabó József dr. az orvosi karon és Németh Gyula a bölcsészeti karon.

— **Hősök emlékünnepé Vámspércésen.** Vámspércésen, május 29-én a ref. templomban 9 órai kezdettel Istentisztelet volt. Bartha Dezső ref. lelkész a zsufolásig telt templomban szép alkalmi beszédet tartott és gyönyörű imát mondott. 11 órakor a levante zenekar kivonult a piac téren felállított emelvényhez s ott nagy közönség jelenlétében eljátszotta a Magyar Hírszöveget. Hentes Sándor főjegyző hatásos beszédet mondott. — utána vitéz Dobos Sándor főoktató szölt buzdítólag a levntékhez. — Szavaltak: Kovács László levanteoktató és Forgács József levante.

— **A Debreceni Uszók Egyesülete** ma, péntek este fél 7 órakor választmányi ülést tart.

— **Stradivarius- és Guarnerius-hegedűt eladja Kubelik.** A napokban tért vissza Prágába hosszabb turnéjáról Jan Kubelik, a világhírű hegedűművész. Keservesen panaszkodott arról, hogy egész vagyonát elvesztette. Most már csak két komoly vagyontétele van: két hegedűje. Az egyik egy Stradivarius, amelyet 125 ezer dollárra, a másik Guarnerius, amelyet 50.000 dollárra becsülnék. Kubelik most elfogja adni ezeket a hegedűket, hogy szorult helyzetéből megszabaduljon. Elmondotta, hogy volt idő, amikor 80 millió csehkorona vagyona volt, most azonban már hegedűin kívül semmije sincs.

— **Lopási esetek.** Gombos József Köleséri Sámuel-utca 24. szám alatti lakos bejelentette a rendőrségen, hogy udvaráról 17 tyukot, nyitott konyhájából pedig női ruhaneműket loptak el. — Farkas Károly főzális-kolaj tanuló tegnap délután a Svetitsbérház udvarán hagyta kerékpárját s onnan ismeretlen tettes elvitte. Kára 200 pengő. — Friedmann Miklósné nagyerdői tejvőjából egy faragott aszalkát és hat székét vittek el a tolvajok. A rendőrség mindenik ügyben megindította a nyomozást.

A halál többféle

— **Borzasztó dolog a halál gondolata** — jegyzi meg a társaság egyik politikai tagja.

— **Higgye el nekem** — feleli egy jelenlevő orvos — nem is olyan rémes.

— **Különbék a szempontok** — válaszolja a politikus az orvosnak. Más az öné és más az enyém. Mert én, ha meghalok, itthagytok mindenkit, aki hitt bennem. De maga doktor ur, ha meghal, odaát viszontláthatja mindazokat, akik hittek magában.

— **Megnyalta a zsirosszódát egy kisfiu.** Nagy József kilenc hónapos alsó-józsai kisfiu tegnap délelőtt a konyhában játszadozott az édesanyja mellett, aki ruhákat mosott. Egy óvatlan pillanatban a kisfiu megnyalta a zsirosszódát és súlyos égési sebeket szenvedett a debreceni gyermekklinikán vették ápolás alá.

— **Megijedt a patkánytól és eltörte a bokáját.** Patkós Róza székgyári munkásleány tegnap reggel a Salétrom-utca 5. szám alatti székgyárban dolgozott. Egy arraszaladó patkánytól annyira megijedt, hogy futni kezdett. Futás közben megboltolt és olyan szerencsétlenül esett a földre, hogy jobb bokáját eltörte. A sebészeti klinikára szállították.

— **Keres a kartell, tönkre megy a gazda.** Budapesti jelentések szerint a gazdák több mint hét millió pengőt fizettek rá a tavalyi cukorkampányra, ugyanakkor a cukorkartell kerekén 28 millió pengőt keresett.

Alkalmazást keres ???

Olvassa el lapunk a próbihirdetési rovatát.

— **A Szent Erzsébet Egyesület** ma délután 5 órakor tartja meg rendes havi gyűlését a katolikus reálgimnázium tanácstermében, melyre kéri az elnökség a tagoknak minél nagyobb számmal való megjelenését, tekintettel a tárgyalásra kerülő ügyek fontosságára. Továbbá kéri az egyesület azokat a tagokat, akik adományokat ajánlottak fel a Zita-ruhához ünnepélyén, hogy adományukat vasárnap délután 3 órára sziveskedjenek a hadiárvaházba küldeni (Magoss György-tér 7. szám).

— **A nyilastelepi „Népkör” kirándulása.** A nyilastelepi „Népkör” vezetősége hagyományos és közkedvelt pünkösdi kirándulását tekintettel a hidegebb időjárásra, ez évben pünkösdről június 5-ére halasztotta el. A minél nagyobb és szórakoztatóbb program most van előkészítés alatt és az előreláthatólag még tartalmasabb lesz az eddigieknél is. A megrendezésen a vezetőség, vig. bizottság és a Törekvés dalárda tagjai serénykednek. Jégbehűtött friss és olesó italokról gondoskodva lesz, kizárólag úgy, hogy minden megmaradó fillér a nehéz anyagi helyzetben lévő kultur intézményt segíti, a kirándulás a megszokott helyen lesz megtarva, a nagycseri iskola közelében. Az oda és visszaérkezésről a legmesszebbmögleg gondoskodva van. Elsősorban is a Hermann-féle vendéglőből reggel 6 órától kezdve sűrű autó közlekedik olesó viteldijjal. Anyirabrányi vonalon is lehet utazni s a kondorosi megállótól pár percrenyire van a kirándulóhely. A vonat indul reggel 6.20 perckor, délután 12.20 perckor és 18.15 perckor. A guthi vonal 3-ik megállója szintén itt van. ez a vonat indul d. e. 8.30 perckor, délután 2.30 perckor. Utirány mindenütt jelezve.

— **Kuglizőverseny** rendez folyó hó 5-én, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel a Katolikus Otthon. A verseny a Kandia-utca 17. szám alatt lesz megtartva. A nyertesek nyeregmentárgyakat fognak kapni. Nem tagok is résztvehetnek.

— **Cserkész-ünnepély a reáliskolában.** A debreceni Állami Reáliskola 130. sz. „Fazekas Mihály” cserkészcsapata nyári táborozása költségeinek fedezésére június 5-én, vasárnap délután fél 5 órakor cserkészbemutatót rendez az iskola udvarán. A műsoron cserkészüzenetek, dalok, tréfák, játékok stb. szerepelnek. Azonkívül az alkalommal kerül első előadásra Oláh Gábor tanárnak: Élek és halottak című jelenete, szavalókórssal. Szereplők: Ujvári Sándor IV. o. t., Kató István IV. o. t., Herkner Imre IV. o. t., Baukovács Ferenc IV. o. t., Ferge János IV. o. t. Helyárak: I—II. sor 50 fillér, többi sor 30 fillér, diákjegy 10 fillér.

— **Hentesmesterek figyelmébe.** A hentesmesterek szakosztálya hétfőn este fél 8 órakor az ipartestület tanácstermében szakosztályi ülést tart. Tárgy: Új kereseti adó felelbezése, kérvények, átiratok és egyéb fontos folyó ügyek. Az ülés fontosságára tekintettel minden szakosztályi tag feltétlen és pontos megjelenését ezton kéri a szakosztály elnöksége.

— **Segélykérés.** Mészáros József munkaképtelen hadirokkant 5 gyermekével a legnagyobb nyomorban szenved. Ezton is kéri a jószívű adakozókat, hogy nyomorán segítsenek. Lakása: Téglavető, Ostor-u. 9. Adományokat lapunk kiadóhivatal (Kossuth-u. 3.) is továbbítja.

— **Felakasztotta magát egy vámspércési asszony.** Vámspércésen június 1-én, délelőtt 10 órakor saját lakóházának mestergerendájára felakasztotta magát özv. Dobó Ferencné 50 éves gyengeelméjű asszony. Ferenc nevű 22 éves fiát elküldte egyik ismerőséhez s amikor az egy óra múlva visszatért, az ajtót zárva találta. Amikor a szomszédokkal behatoltak, megdöbbenve látták, hogy Dobóné egy szál dróton függ élettelenül. Tettének okát nem tudják.

— **Gazdasági cselédek és munkások kitüntetése.** A hosszú időn át ugyanazon munkaadónál hűséggel és szorgalommal végzett munka jutalmazásaként a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara Sáfár Péter kertmunkásnak aki ifj. Paczelt János-féle kertgazdaságban 30 évig, Márton Lajos gazdasági cselédnek, aki Sesztina Jenő gazdaságában 31 évig és Németi Sándor gazdasági cselédnek, aki dr. Rickl László gazdaságában 27 évig munkaadója teljes meglegedésére dolgozott, kamarai kitüntető oklevelet és 50—50 pengő pénzjutalmat adományozott. A kitüntetett gazdasági cselédek részére az oklevél és pénzjutalom átadása ünnepélyes keretk között 5-én, vasárnap délelőtt 9 órakor megy végbe Debrecen sz. kir. város törvényhatósági mezőgazdasági bizottságának a városközségi kisanástermében tartandó közgyűlésén.

ANYAKÖNYVI HIREK:

— **Ügyzések:** Bácsai János napszámos Juhász Ágnessel; London Miklós kereskedőség Weisz Margittal; Molnár Imre cipészegéd Horváth Piroskával; Tolnai József szobafestőségél Gyuricza Ilonával; Szirma Kálmán fogtechnikus Kocsis Margittal.

— **Születések:** Nagy Imre fia, leány Margit, Hajós László ácsmester, leány Margit; Domokos János fia, leány Julia; Kovács József kocsis, leány Erzsébet; Tóth Kálmán máv, állás, fia Sándor; Dobi János fia, fia Lajos; Harmati Antal szakaszvezető, leány Magda; Máté László lakatos, leány Mária; Pálkás András máv, esztorgályos, fia Attila; Feldmayer Gyula cipész, fia Gyula; Vass Sámuel kereskedő, fia József; Szilágyi István napszámos, fia Ferenc; Erdélyi György szerelőegéd, fia György; 4 halvaszületés, 2 törvénytelen újszülött.

— **Halalozások:** Rosenfeld Jakabné Feldmann Regina izr. 72 éves, Domb u. 12. Lada Imréné Hallgató Julianna ref. 37 éves, H.-bőszörmény, Hartmann György izr. 20 hónapos, H.-nánás, Fonyad Lajos ref. 14 hónapos, Jánosod, Neufeld Bertalanné Apati Jolán izr. 48 éves, Budapest, özv. Kovács Józsefné Lakatos Emma ref. 62 éves, Galamb u. 4.

— **Felvétel a Kollégium gyakorló iskolájába.** A kollégiumi tanítóképző intézeti gyakorló iskolába a következő iskolai évre jelentkezni lehet június 15-ig naponként délelőtt 9 óráig a gyakorló iskolában.

ÁRVERÉSI HIRDETÉNY.

522—1932. Vh. sz. Pk. II. 42108—1931. bírósági ügyszám. Alulírott bír. végrehajtó közhírré teszi, hogy a debreceni kir. törvszék P. 1344—1931. sz. végzésével 10.000 P és jár. iránt dr. Borzsoy Jenő ügyv. ált. képv. Városi Takarékos és Hitelint. rt. javára elrendelt végrehajtás során bíróság lefoglal és ki nem igényelt 1610 P becsértékű ingókra az árverés (fenti tőke, a végzés szerinti kamat megállapított és az ezutáni költség, illetve a örlesztett levonása után) a még fennálló tartozás behajtása végett a helyszínre: Debrecen, Arany János-u. 14. sz. 1932. évi június hó 10. napja délelőtt fél 11 órájára kiütetik, amikor a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szűkség esetén becsáron alul is eladatnak a lefoglalt magtisztító gépek, transzmisszió és egyéb ingók. Ezen árverés a fenti ingókra jogerős kielégítési zálogjoggal bíró több végrehajlatok, mint csatlakozók javára is, még fennálló követeléseik erejéig — az 1908.XLI. tc. 20. §-a alapján — ezennel kiütetett, Debrecen, 1932. évi május hó 24-én, Boeskor László m. kir. bír. végrehajtó.

Színház Mozi

HETI MŰSOR:

Junius 3-án, pénteken este 8 óra-
kor: Sz. Patkós Irma, Várady Pál és
Szigethy Bandi bucsuja: Legény-
bucsu, operett.

Junius 4-én, szombaton délután 3
órákor: zóna előadás! Valaki (Molnár
vigjáték). Este 8 órákor: Halassy Ma-
riska, Kardoss Géza és Szabó Imre
bucsuja: Tűzmadár, színjáték.

Junius 5-én, vasárnap délután 3
órákor: Legénybucsu, operett. Este 8
órákor: Sárvay Rózi, Márkus Lajos
és dr. Laczkó József bucsuja: Mu-
zikus Ferkó, operett.

Junius 6-án, hétfőn este 8 órákor:
Muzikus Ferkó, operett. Félhelyárak-
kal.

Junius 7-én, kedden este 8 órákor:
Könyves Tóth Erzsé, Cselle Lajos,
Thuróczy Gyula és Kormos Ferenc
bucsufelléptével: Hattyú, vigjáték.

Junius 8-án, szerdán délután 3 óra-
kor: zóna előadás! A méltóságos asz-
szony trafikja, vigjáték. Hajnal Betty
és Kardos Géza felléptével. Este 8
órákor: Jurik Ica és Fáskerthy Mária
bucsufelléptével: A hálás kis nő, vig-
játék.

Junius 9-én, csütörtökön délután 3
órákor: zóna előadás! Hajnal Betty
és Kardos Géza felléptével: A méltó-
ságos asszony trafikja, vigjáték. Este
8 órákor: Rózsa Lili vendégfellépté-
vel: Rónay Béla bucsuja: Nagymama,
operett. Rendes helyárak.

A Csokonai-színház je'entése

MA,
Pénteken este 8 órákor:
Mindenki számára

50 százalékos félhelyárakkal

Sz. PATKÓS IRMA
VÁRADY PÁL és SZIGETHY BANDI
BUCSUJESTJE:

Legénybucsu

operettben.

Halló! Figyelem!

A Csokonai színház minden elő-
adása mindenki számára
ezentul 50 százalékos (fél)
helyárakkal!

a salson végéig!

Szombaton délután 3 órákor:
a legolcsóbb zónahelyárakkal:

VALAKI, vigjáték.

Szombaton este 8 órákor:
HALASSY MARISKA, KARDOSS GÉZA
és SZABÓ IMRE bucsuja.

T Ü Z M A D Á R.

Junius 9-én, csütörtökön este 8 kor:

RÓNA LILI

vendégfelléptével:

N A G Y M A M A

Rendes helyárak!

Ezen előadásra már előjegyzett jegye-
ket kérjük a pénztárnál lehelő
sürgősen beváltani.

VIGSZÍNHÁZ

Telefon: 14-71.

Biztos,
hogy az évad legjobb filmje

BOLDOG SZIVEK

főszerepben

Téves kapcsolás és
Ketten egy autóban
diadalmas és elragadó
primadonnája:

MAGDA SCHNEIDER.

Előadások: 5, 7 és 9
órákor

Tele. örömmel, vidámsággal, békével.

Hatalmas érdeklődés mellett zajlott le a Dóczi-intézet közös tornavizsgálja a DEAC-pályán

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Csütörtökön délután a DEAC nagy-
erdei gyönyörű sporttelepén rendezte
meg a Dóczi leánynevelő intézet há-
rom tagozata, a leánygimnázium, a
tanítónőképző és a polgári leányisko-
la közös tornavizsgálját, amely ha-
talmatlan közönség előtt a legszebb sí-
ker mellett zajlott le.

A közönség soraiban jelen vitéz
Sipos Árpád altábornagy, vegyesdán-
dárparancsnok, dr. Vásáry István pol-
gármester, vitéz Felszeghy Ferenc tá-
bornok, dr. Kállay Kálmán egyetemi
tanár, az egyházkerület képviselő-
társa, dr. Perjessy Mihály táblai ta-
nácselnök, dr. Darkó Jenő és dr. Han-
kó Béla egyetemi tanárok, dr. Csűrös
Ferenc tanácsnok, Kolozsvári Kiss
László igazgatótanács elnök, Borsos
Károly egyházkerületi középiskolai
felügyelő, vitéz dr. Bessenyei Lajos
gimnáziumi igazgató, Baja Mihály lel-
kész és még sokan mások. A Dóczi-
intézet tanári kara Konez Aurélné
igazgatónővel az élén részben az ün-

nepély rendezésében, részben a ven-
dégek fogadásában tevékenykedett.

Az ünnepély felvonulással kezdő-
dött, amikor a Lorántffy Zsuzsánna
cserkészcsapat zászlóőrsége nyomá-
ban elvonultak a közönség előtt majd
felállás után Julow Kató imádkozott,
a zenekar pedig a Himnuszt játszot-
ta. Nagy érdeklődés kísérte a külön-
böző csoportokban bemutatott gyá-
korlatokat, amelyek közül különösen
a tanítónőképző ritmikus gyakorlatai
és magyar tánc aratói hatalmas sí-
kert és elismerést. A növendékek ha-
talmatlan virágkossárral lepték meg a
gyakorlatok betanítóját, Kiss Aranka
tanárnőt. Bámulatbaejtő volt a
gimnázium VI—VII. osztályának
nehéz buzogánygyakorlata is.

A közönség a legnagyobb meglepe-
déssel távozott az impozáns arányú
ünnepélyről, amely bebizonyította,
hogy a Dóczi-intézet a testnevelés ter-
én is elsősorú nevelést ad a növen-
dékeinek.

METEOR-MOZI MŰSORA:

Pénteken, szombaton és vasárnap:
a világ legnagyobb és legizgalmasabb
dzsungelfilmje, a

„TRADER HORN“ kerül bemutatásra

Előadások: hétköznap 7 és 9 órákor

mérsékelt helyárakkal,

vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor. Csak

délután 3 órákor mérsékelt hely-
árakkal.

KÖZGAZDASÁG

Junius 29-én lesz a hortobágyi
hidvásár

A nyári hortobágyi hidvásár ez-
idén június 29-én, szerdán lesz meg-
tartva a Nagyhortobágy vasútálló-
másközvetlen közelében lévő hor-
tobágyi állatvásártérnen. Rendkívüli
kedvező alkalom kínálkozik, itt a
kedvező időjárás folytán jó kondi-
cióban lévő magyarajta tenyésze-
igás- és vágómarhák, Nónius lovak,
hazai fésűs és magyar racka te-
nyész és vágójuhok beszerzésére.
Az eddigi elterjedt hírekkel szem-
ben közli a Debreceni Gazdasági
Egyesület az érdekeltekkel, hogy a
hortobágyi vásár nem kizárólagosan
állatvásár, hanem oda — éppúgy,
mint eddig — iparosok és vásári
kereskedők is kimehetnek és a szá-
bályszerű vásári díjak lefizetése ei-
lenében az eddigi szokás szerint áru-
síthatnak.

Terményfőzde

A legutóbbi eszések után a vetés-
ről kedvező tartalmu jelentések ér-
keztek a vidék különböző helyeiről és
ezért lanyha volt a gabonafőzde
irányzata. Annál is inkább, mert az
új búzából is élénkebb kínálat mutat-
kozott. A szokvány minőségű újbuzát
augusztusra 12,10, októberre 12,40, az
ujrozott, augusztusra 11,10 pengős
áron kínálták.

A készáruvásáron a buza 5—10, a
rozsa 10, a zab 50, akorpa 10 fillérrel
volt olcsóbb.

A rozsliszt árát 50 fillérrel leszállí-
tották.

Határidőüzlet: Buza: június 12,94

—96.

Rozs: június 13,70—75.

Tengeri: július 14,88—92.

Készáruüzlet: Buza: liszai 77 kg.
12,50—13,00, 78 kg. 12,05—13,10, 79
kg. 12,80—13,30, 80 kg. 12,90—13,40.
felsőtiszai, jászai 77 kg. 12,45—
12,55, 78 kg. 12,55—12,65, 79 kg. 12,70
—80, 80 kg. 12,75—90, dunántúli-
pestvidéki, bácskai 77 kg. 12,55—70,
78 kg. 12,65—80, 79 kg. 12,80—95, 80
kg. 12,85—13,00.

Tiszavidéki különleges 80 kg. buza
13,60—14,20.

Rozs: pestvidéki 13,50—13,65, egyéb
rozsa 13,60—70, takarmány árpa I.
14,75—15,25, takarmány árpa II.
14,50—75, felvidéki sörárpa —, —,
egyéb sörárpa —, —, zab I. 17,75—
18,25, zab II. 16,75—17,25, tiszántúli
tengeri 16,40—50, korpa 11,65—90.

Borpiac

A magyar borpiacra a szilárdulás
tovább tart. Ez a szilárdulás még az
elmúlt héten is érezhető, a készle-
tek állandó csökkenése és a nagyobb
fogasztás folytán. A borpiac cél-
jaira szolgáló borok átvételi árának
felemelése minden valószínűség
szerint rövidesen bekövetkezik. —
mert tudomásunk szerint a földmü-
velésügyi minisztérium e tekintetben
már megkereste a pénzügyminiszte-
riumot.

Az időjárási viszonyokat illetőleg
a kecskeméti jégverés eddig még
soha nem látott károkat idézett elő.
Egyes szőlőgazdaságokban 3—4
éves csapokat, szálvesszőket tört
össze a jég, mely 20 percen keresz-
tül sűrűn hullott Kecskemét nyugati
határában.

A jégverés, ha nem is ilyen mér-
tékben, de elég nagy területeken
mutatkozott.

Ugyanakkor az utóbbi napok eső-
zései viszont a szőlő vegetációját
nagyban elősegítették, mint ahogyan
egyáltalán a mezőgazdaságra is
kedvező hatást gyakoroltak. Az eső-
zések folytán a permetezés sürgős,
bár a levegő lehűlésével a peronosz-
poraveszedelem nem annyira nagy.

Kivételünk mindössze Svájc felé
mutatkozik, míg a többi országokba
számottevő kivételünk nincsen. Azok
a külpolitikai tárgyalások, amelyek
nemcsak minket, hanem az egész
középeurópai gazdasági életet ér-
deklik, sajnós, mindeztideig gyako-
lati módon nem éreztetik hatá-
sukat.

RÁDIÓ

A budapesti rádió pénteki műsora:

9.15: Hangverseny. Közreműködik:
Steller Mária (ének), Kovács Antal
(hegedű) és Arany József (ének).
Zongorán kísér: Polgár Tibor. 9.30:
Hírek. 11.10: Vizállásjelentés. 12: Dé-
li harangzó az Egyetemi templomból.
Időjárásjelentés. 12.05: A Városi
Színház kamarakórusának hangver-
senye. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjel-
zés, időjárás, vizállásjelentés. 1.15:
Népiszkolai testnevelői tanfolyam a
Testnevelési Főiskoláról, Szentesyné
Doby Ida: „Egy óraterv elmagyará-
zása és elvezénylése.” (Gyakorlati be-
mutató) az I. és II. osztály részére.
2.45: Hírek, élelmiszerárak, árfolyam-
hírek. 4: „Divattudósítás.” Szunyogh-
né Tüdős Klára előadása. 4.45: Pon-
tos időjelzés, időjárás, vizállásjelen-
tés, hírek. 5: „Harc a nemzeti hadse-
regért.” (A mohácsi vész óta Rákóc-
zi felkeléséig), Horánszky Lajos elő-
adása. 5.30: Szalonzenekari hangver-
seny. Karnagy: Bertha István. 6.30:
Gyorsirótanfolyam (Szabély Géza).
7: Kuruc dalok. Előadja: Cselényi Jó-
zsef (ének) és Lugossy István (táro-
gató). Zongorán kísér: Kazacsay Ti-
bor. 7.45: „A Berlin—Bécs—Budapest
városok közötti nyolcevezős verseny
alapításáról”. Perger Ferenc dr. elő-
adása. 8.10: A Nemzeti Zenede növen-
dékeinek évszázó zenekari hangverse-
nye a Zeneművészeti Főiskola nagy-
teremből. 9: A rádió külügyi negyed-
órása. 10: Pontos időjelzés, időjárás-
jelentés, hírek. Majd: Bura Károly és
cigányzenekarának muzsikája. 11: A
Broadway Boys zenekar hangverse-
nye.

Sport

Országos atletikai verseny.

A Debreceni Egyetemi Atletikai
Club június 15-én az egyetemi ver-
senypályán délután fél 4 órai kez-
dettel országos ifjúsági hölgy és
senior atletikai versenyt rendez.
— Versenyszámok: 1. 100 m-es síkfutás,
2. 1000 m-es síkfutás, 3. 3000
m-es síkfutás, 4. 400 m-es gátfutás,
5. 100+200+300+400 m-es staféta-
futás, 6. Súlylökés, 7. Gerelyvetés,
8. Rudugrás, 9. Hármassugrás, 10.
800 m-es síkfutás ifjúsági, 11. 800
m-es síkfutás ifjúsági, 12. 4×200 m-es
stafétafutás ifjúsági, 13. Magasugrás
ifjúsági, 14. Diszkoszvetés ifjúsági,
15. Távolugrás ifjúsági, 16. Magas-
ugrás hölgyeknek, 17. 100 m-es sík-
futás hölgyeknek.

Nevezési zárlat: 1932 június 3.
délután 6 óra.

A nevezéseket dr. Majzik László
irodájába (Városháza I. em.) kell a
zárlatig beküldeni. Tét: személyen-
ként és számonként ifjúsági szá-
mokban 30 fillér, stafétában 1,20, se-
nior számokban 40 fillér, staféta-
futásban 1,60 P. A tétek a nevezési
zárlatig Hadházy Dezső, (Magoss
György-tér 6. sz. alá) küldendők
be. Díjazás: Az ifjúsági számok
győztesei nagyezüstöt, II. hely-
eztetnek kishonzérmet, a hölgy
és seniorszámok győztesei nagy
aranyozott (ker. rekordnál jobb
eredmény esetén ezüstöt, DEAC
plakettet), II. helyezettek nagy ezüs-
töt, III. helyezettek kishonzérmet
nyernek. A II. díj 4, a III. díj
6 induló esetén adatik ki.

Hirdessen a Debreceni Ujságban

Apróhirdetések

Levelzés
Akácvirág!
Péntek este hétkor vár-
lak. 1470

Betöltendő állás nőknek
Divatszalonba
perfekt szabónőt kete-
sek közeli vidékre —
azonnalra, „Angol
francia” kiadóhivatál
1469

Állást kereső nők
M megbízható.
szolid leány uriház-
hoz gyermek mellé
ajánlközik. Címe a ki-
adóban. 2894

Fiatal
asszony szépen mos-
vasal, — uriházakhoz
ajánlközik, Fela K.-né
Vigkedvü Mihály u. 32
2895

Bejárónőnek,
vagy bentlakó minde-
nesnek ajánlközik —
megbízható, szorgal-
mas asszony. Kiss Sándor-
né, Hajduhadház,
Erdő-u. 55. 3027

Intelligens
megbízható nő, ki jól
főz és a felsőruha var-
rást érti, ajánlközik.
Fizetést nem kér, Cím
a kiadóban. 3020

Betöltendő állás férfiaknak
Fűszerüzletben
járta kifizető felve-
szek, Glück, Széche-
nyi-utca 23. ?

Egy
tanuló felvételik, —
Rencz Antal, Kossuth-
utca 4. 3021

Kiadó lakás
Központban,
a Nagytemplom mö-
gött, első emeleti 5
szobás, parkettás la-
kás — esetleg 3 és 2
szobásra megosztva —
augusztus 1-re kiadó.
Ügyvédi irodának, —
vagy orvosi rendelő-
nek is igen alkalmas.
Bővebbet a kiadóban.
3003

Kiadó
udvari 2 szobás, előszo-
bás, fürdőszobás garzon
lakás butorozva vagy
anélkül, Miklós utca
41, sz. II. lépcső az ud-
varban. S. I.

Kétszoba,
előszoba, fürdőszoba
és mellékhelyiségekből
álló modern urilakás
most épülő új házban
augusztus 1-re kiadó.
Teleki-utca 5. 2914

2200 pengőért
központi fűtéssel 1.
emeleti 4 szoba, elő-
szoba, fürdőszoba és
minden egyéb kom-
forttal felszerelt ud-
vari lakás, ingyen
lifthasználattal, kiadó.
Érdeklődni: Ferenc
József-ut 34, sz. alatti
könyvkereskedésben.
482A

Kiadó
1-re 6 vagy 4
szobás, modern, kom-
fortos lakás és egy
nagy irodahelyiség. —
Ferenc József-ut 70.
Érdeklődni lehet
ugyanott a házfel-
ügyelőnél d. e. 10—12-
iu, d. u. 3—5-ig. 787

Háromszobás
elsőemeleti komfortos
lakás, központi fűtés-
sel a Bika bérházban
augusztusra kiadó.
3001

Egy
szoba, előszoba, kony-
ha, spájz azonnal ki-
adó, Domb-utca 22
1471

Földszinten
4 szobás uri lakás —
augusztusra kiadó, —
Balthány 13. 3031

Kossuth-u. 3.
II-ik emeleti udvari
kétszobás, konyhás la-
kás augusztus elsejére
kiadó. Értekezni Deb-
receni Első Takarékpénztárnál.
3022

Ház.
ötszobás lakással, —
kerttel, házmester la-
kással kiadó augusz-
tusra, vagy november-
re. Tisztviselőtelep,
Bornemissza-u. 6.
2872

4 szobás
komfortos lakás Piac-
utca 22—24. augusz-
tus 1-re kiadó. Érte-
kezni: Debreceni Első
Takarékpénztárnál. 2651

Jó utca 9.c.
szám alatt négyszobás
komfortos lakás udvar-
ral bérbeadó. Értekez-
hetni Debreceni Első
Takarékpénztárnál.
A. 2552

Ajánlat
Pekingi
kacsatojások keltetés-
hez, darabja 20 fillér.
Zöldfa-utca 8. 3029

Szőrmebundák
beraktározását vál-
lalja Kóváry szücs-
mester, Arany Bika
fürdőnél. 497

Télikuhák
molykár elleni meg-
óvását vállalom. Alt-
mann szücs, Miklós-u.
5. sz. 481

Arccal a Holnap felé

Regény

Írta:

Gróf Haller Gábor

10 Sztánay János másnap nem jött haza ebédre. Pénz után szaladgált egész nap. Felhajtott idegei az utcán is, ahogy rőtta a lasztert, négy feléje látogó száját lebbentettek folyvást szeméi elé. Ajtót nyitott ki, ajtót csavart be, beszélt, vitalkozott, kért, míg végre eredményt tudott elérni. Négy óra felé járt már, amikor átlépte a barak zöld kapuját. Bandi, mikor meglátta, feléje sietett. Lelken-dezve, rejtőn gyors iparkodással. Apja fel-emelte és össze-vissza csókolta. Aztán titokza-tosan a szemé közé nézett.

— Hoztam neked valamit!

— Miit?

Apja felelet helyett zsebébe nyúlt és elő-vett egy aranygyűrűt csokoládészivart.

— Tessék.

— Köszönöm! — és már rohant is vele bukdácsolva, lihegő iramban. Sztánay János hosszan, boldogan nézett az után a rohanó, ügyes mozgású gyerek után, aki az ő fia. Minden bánatában orvosságként hatott, ha gyerekeit láthatta. Ha akármilyen szegényes körülmények között is, de mégis egészségesen és csillogó szemekkel. Gyógyír volt ez a csillogó szem sebére.

Merengésében a házfelügyelő zavarta meg:

— Sztánay ur kérem!

— Tessék.

— Bocsanat, hogy zavarom, valami bizal-masat szeretnék mondani.

Sztánay meglepődött a házfelügyelő kom-mor arcán, amivel szavait kísérte. Sohasem látta még ilyen fontoskodó ábrázattal. Ha néha-néha adós is maradt egy pár korona házbérrel, akkor is szinte tréfálkozva figyel-meztette, hogyha pénze lesz, haladéktalanul fizesse ki, mert hát őt is izgatja érte a főváros. Különbön szerette Sztánayt, mert gavallér embernek ismerte és mert első volt, aki gra-laulált egyetlen kisfia születéséhez. Sztánay is szerette ezt a becsületes, kiszolgált katonát.

— Sztánay ur egy igen kellemetlen do-logra kell, hogy figyelmeztessem magát.

— Mire házfelügyelő ur?

— Tetszik tudni, tegnap beszéltem a rend-őr sógorommal és ő mondta, hogy az oláhok tizenkét embert le fognak holnap itt a barak-kon tartóztatni. Közük magát is. Házkutatás ürügye alatt jönnek, fegyvereket fognak keresni, de valódi céljuk az, hogy magukat elvi-gyék a gyűjtőfogházba. Nem tudom miért, a sógorom sem tudja. Én jóakarattal figyel-meztetem, Sztánay ur holnap ne legyen itthon. Így talán elkerülne a bajt. Nem hiszem ugya-nis, ha holnap nem lennék itthon, magáért kü-lön megegyeztet kijönnének.

A házfelügyelő itt elhallgatott.

Várta a választ.

Sztánay János sokáig szólanul komolyo-dott maga elé, aztán halkán, mintha csak egy önmagának szólt volna, ezt felelte:

— Hátha így áll a dolog, akkor itthon ma-radok. Köszönöm szépen jóakaratu szivessé-gét házfelügyelő ur!...

Ugy tett, ahogy mondta. Kivárta a holna-pot; családjától való megfosztásának idejét. Lelkéből felsivított vadul, kétségbeesett erővel a fájdalom. Olyan volt ez a lelkében lángra-kapott kegyetlen érzés, mint egy templomtör-nyokat döngető, irtózatot vihar, amelyik törni, zuzni akart és kielégülés után sóvárgott. Ki akart fakadni belőle a szemén, a száján ke-resztül. Kegyetlen, Isten ellen lázadó, féktelen, csupa lendület szavakban.

Sztánay János azonban glédába állította min-den izmát, minden ösztönösen felfeszülő, meg-erősödő akaraterejét. Magába fojtotta keserü-ségét és csendben, némán hordozta a házfel-ügyelő szavait, mint a sors csendben meg-ácsolt keresztjét.

(Folytatjuk.)

Oriási
árat fizetek aranyért,
zálogcéduláért, Feld-
heim ékszerész, Piac-
utca 75. 480

Költözködést
teherautón az ország
bármely részébe, de
helyben is, gyorsan,
biztosan és olcsón esz-
közlünk. Debreceni
Autóforgalmi r. t., Hat-
van-utca 53. Telefon:
15—12. 370

Vágott
rózsák kaphatók —
Sesztina-utca 4. sz.
alatt. Kisállomás mel-
lett. Ugyanott befözni
való oitott pószmété
kapható kilónként 50
fillérért. 3013

Butorok
Eladó
garnitúra, asztalkák,
többféle butorok. —
Miklós-u. 51. Czeglédy.
2999

Üzlet, műhely, raktár

Kossuth-utcai
üzlethelyiség azonnal
kiadó. Értekezhetni:
Debreceni Első Taka-
rékpénztárnál. 3024

Nagyobb
üzlethelyiség és két-
szobás lakás augusz-
tus 1-re kiadó. Szent
Anna 5. alatti. 2659

Kossuth-utcai
üzlethelyiség azonnal
kiadó. Értekezhetni —
Debreceni Első Taka-
rékpénztárnál. A

Bármilyen
ipari célra megfelelő
világos, nagy műhely
július 1-re kiadó, Kut-
utca 29. 2917

Üzlethelyiség
a Bika bérházban, a
Vigszínház-mozgó be-
járata mellett kiadó
Felvilágosítás az iro-
dában. 2921

Raktár,
vagy műhelyhelyisé-
gek igen olcsón Piac-
utcán bérbeadók. Te-
lefon 15—12. 537

Irodahelyiségek
központi fűtéssel igen
olcsón Piac-utcán ki-
adók. Telefon 15—12.
537

Kiadó
a Debreceni Ujság ki-
adóhivatalának a föld-
szinti helyiségekbe való
költözésével a Kossuth-
utca 3. szám alatt az
első emeleten két tágas
szobából álló lakás iro-
dának, üzlethelyiség-
nek rendkívül alkal-
mas. Értekezni lehet
a Debreceni Első Ta-
karékpénztárnál.

Kereslet

Fürdőszoba
berendezés megvételre
keresek. Teleki-u. 5.
2693-a

Fürdőkadát,
mosdókagylót veszünk,
Ajánlatot kiadóba ké-
resek.

MOSOTT RONGYOT
vesz lapunk nyomdája,
József kir. herceg-utca
16. szám.

Eladó állatok

3 darab
3 hetes Mátrai selyem-
pincsi. Péterfia-utca 49
sz. alatt eladó. 3026

Eladó
tisza farkas kölyök-
kutya, József kir. her-
ceg 30. 3028

Fajgalamb,
tulzaporodás és hely-
szűke miatt eladó. —
Apaffi-utca 20. 1406-a

Élelmiszer, ital

Fajborok,
saját termésű, literen-
ként is. Hordó tételek-
nél árendedmény. —
Ó és új. Blazsek. —
Arany János 30. sz.
3016

Eladó ház

Legjobb tőkebefektetés
Debrecen legforgal-
sabb helyén fekvő, —
mindenkor nagyjövö-
delmet biztosító ház
a tulajdonos megbete-
gedése miatt eladó.
Cím a kiadóban. 1064

Eladó ingóság

Tenniszrakett
és egy színházi láteső
eladó, Városháza tra-
fik. Piac-utca B

Szép
gyermekkosci eladó.
MÁV. bérház, II. lépcső
8. Weseslényi-utca.
3030

Különbéle

Német
vizsla találtatott. Iga-
zolt tulajdonosa átve-
heti Pallag mellett,
Benkő tanyán. 3018

Nyomatott a Magyar
Nemzeti Könyv- és
Lapkiadóvállalat nyom-
dájában.

Felelős kiadó:
dr. PAJOR GYÖZÖ
igazgató.
FRISS SÁNDOR,
művezető.